

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 2 päivänä heinäkuuta 2019

803/2019

Maa ja metsätalousministeriön asetus kanojen ja kalkkunoiden salmonellavalvonnasta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti

muutetaan kanojen ja kalkkunoiden salmonellavalvonnasta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1037/2013) 6 §:n 1 momentti, 8 §:n 2 momentti, 9 ja 10 §, 12 §:n 2 momentti, 13 §, 15 §:n 2 momentti, 18 §:n 3 momentti, 19 § sekä liitteen 2 2, 3, 7 ja 10 kohta, sellaisena kuin niistä on 15 §:n 2 momentti asetuksessa 211/2016, seuraavasti:

6 §

Näytteiden tutkiminen ja tutkimustuloksen varmistaminen

Näytteiden tutkimusmenetelmänä on käytettävä EN ISO 6579 -menetelmän viimeisintä versiota. Rehu- ja rehuympäristönäytteet tutkitaan joko mainitulla menetelmällä tai vaihtoehtoisella menetelmällä, joka on validoitu EN ISO 16140 -standardin viimeisimmän version mukaisesti menetelmää EN ISO 6579 vasten ja johon sisältyy salmonellakannan eristäminen positiiviseksi todetusta näytteestä.

8 §

Näytteenotto emokasvattamossa

Jokaisesta emokasvatusparvesta otetaan näytteitä lintujen ollessa neljän viikon ikäisiä sekä lisäksi kaksi viikkoa ennen lintujen siirtoa emokanalaan tai ennen munintakauden alkamista. Näytteenotto on ajoitettava siten, että tutkimustulos on valmistunut ennen parven siirtoa emokanalaan. Jos lintuja ei pidetä häkeissä, otetaan kaksi paria tossunäytteitä. Kerroslattiakasvattamoissa, joissa uloste poistetaan lannankuljetusmatoilla, voidaan vaihtoehtoisesti ottaa yksi pari tossunäytteitä ja lannankuljetusmatoilta vähintään kaksi sivelyulostenäytettä. Jos lintuja pidetään häkeissä, otetaan kaksi 150 gramman painoista ulostenäytettä, tai jos ulostetta ei kerry riittävästi raappoihin tai lannankuljetusmattojen puhdistimiin, otetaan vähintään neljä sivelyulostenäytettä lannankuljetusmatoilta.

9 §

Näytteenotto munintakanojen emokanalassa

Jokaisesta emoparvesta otetaan näytteitä kolmen viikon välein. Näytteinä otetaan yksi pari tossunäytteitä sekä sivelypölynäyte. Kerroslattiakanaloiden kasvatustiloissa, joissa uloste poistetaan lannankuljetusmatoilla, voidaan vaihtoehtoisesti ottaa yksi pari tossunäytteitä ja lannankuljetusmatoilta vähintään kaksi sivelyulostenäytettä. Jos lintuja pidetään häkeissä, tossu-

ja sivelypölynäytteiden sijasta otetaan kaksi 150 gramman painoista ulostenäytettä, tai jos ulostetta ei kerry riittävästi raappoihin tai lannankuljetusmattojen puhdistimiin, otetaan vähintään neljä sivelyulostenäytettä lannankuljetusmatoilta. Jos linnut teurastetaan, näytteenotto on ajoitettava siten, että teurastusta edeltäneiden kolmen viikon aikana otettujen näytteiden tutkimustulos on teurastamon lihantarkastuksesta vastaavan viranomaisen tiedossa ennen lintujen toimittamista teuraaksi.

10 §

Näytteenotto broilereiden ja kalkkunoiden emokanalassa

Jokaisesta emoparvesta otetaan näytteitä kahden viikon välein. Näytteinä otetaan yksi pari tossunäytteitä sekä sivelypölynäyte. Kerroslattiakanalaisissa, joissa uloste poistetaan lannankuljetusmatoilla, voidaan vaihtoehtoisesti ottaa yksi pari tossunäytteitä ja lannankuljetusmatoilta vähintään kaksi sivelyulostenäytettä. Jos linnut teurastetaan, näytteenotto on ajoitettava siten, että teurastusta edeltäneiden kolmen viikon aikana otettujen näytteiden tutkimustulos on teurastamon lihantarkastuksesta vastaavan viranomaisen tiedossa ennen lintujen toimittamista teuraaksi.

12 §

Näytteenotto kasvatuskanalassa

Jokaisesta kasvatusparvesta otetaan näytteitä kaksi viikkoa ennen lintujen siirtämistä kanalaan tai ennen munintakauden alkamista. Näytteenotto on ajoitettava siten, että tutkimustulos on valmistunut ennen parven siirtoa kanalaan. Jos lintuja ei pidetä häkeissä, näytteinä otetaan kaksi paria tossunäytteitä. Kerroslattiakanalaisissa, joissa uloste poistetaan lannankuljetusmatoilla, kahden tossunäyteparin sijasta voidaan vaihtoehtoisesti ottaa yksi pari tossunäytteitä ja lannankuljetusmatoilta vähintään kaksi sivelyulostenäytettä. Jos lintuja pidetään häkeissä, otetaan kaksi 150 gramman painoista ulostenäytettä, tai jos ulostetta ei kerry riittävästi raappoihin tai lannankuljetusmattojen puhdistimiin, otetaan vähintään neljä sivelyulostenäytettä lannankuljetusmatoilta.

13 §

Näytteenotto kanalassa

Jokaisesta munintakanaparvesta otetaan näytteitä 15 viikon välein munintakauden aikana. Ensimmäinen näytteenotto tehdään parven munintakanojen ollessa 22–26 viikon ikäisiä. Jos lintuja ei pidetä häkeissä, otetaan kaksi paria tossunäytteitä. Kerroslattiakanalaisissa, joissa uloste poistetaan lannankuljetusmatoilla, voidaan vaihtoehtoisesti ottaa yksi pari tossunäytteitä ja lannankuljetusmatoilta vähintään kaksi sivelyulostenäytettä. Jos lintuja pidetään häkeissä, otetaan kaksi 150 gramman painoista ulostenäytettä, tai jos ulostetta ei kerry riittävästi raappoihin tai lannankuljetusmattojen puhdistimiin, otetaan vähintään neljä sivelyulostenäytettä lannankuljetusmatoilta. Jos munintakanat teurastetaan, viimeinen näytteenotto tehdään teurastusta edeltävien neljän viikon aikana. Näytteenotto on ajoitettava siten, että tutkimustulos on teurastamon lihantarkastuksesta vastaavan viranomaisen tiedossa ennen lintujen toimittamista teuraaksi.

15 §

Pienimuotoista toimintaa koskevat helpotukset

— — — — —

Jos 1 momentissa tarkoitetun pitopaikan lintumäärä on vähintään 50, pitopaikassa on tehtävä näytteenotto kaksi kertaa vuodessa. Jos pitopaikan lintumäärä on alle 50, pitopaikassa on tehtävä näytteenotto kerran vuodessa. Broileri- ja kalkkunakasvattamossa näytteenottokertojen määrä riippuu kuitenkin tuotettavan siipikarjanlihan määrästä siten, että jokaista alkavaa kymmentä tuhatta lihakiloa kohden vaaditaan yksi näytteenottokerta ja vaadittavien vuosittaisten näytteenottojen enimmäismäärä on neljä. Näytteenottokertojen tulee jakautua mahdollisimman tasaisesti vuodenaikojen suhteen. Näytteenoton on katettava kaikki pitopaikassa näytteenottohetkenä olevat linnut. Näytteenä otetaan tossunäytteitä, ulostenäytteitä taikka sivelyulostenäytteitä liitteen 2 kohdan 7 mukaisesti.

18 §

Tarkastus muissa pitopaikoissa

— — — — —

Emokasvattamossa, hautomossa ja kasvatuskanalassa näytteenotto tehdään samalla tavalla kuin toimijan vastuulla oleva näytteenotto. Kanalassa parvesta otetaan 13 §:n mukaiset näytteet sekä lisäksi yksi pöly- tai sivelypölynäyte. Broileri- ja kalkkunakasvattamoissa parvesta otetaan näytteeksi yksi tossupari ja yksi pöly- tai sivelypölynäyte.

19 §

Pienimuotoisen toiminnan tarkastus

Edellä 15 §:ssä mainitussa pitopaikassa on tehtävä tarkastus joka toinen vuosi, jos pitopaikan lintumäärä on vähintään 50, ja joka kolmas vuosi, jos lintumäärä on alle 50. Näytteet otetaan 15 §:n mukaisesti. Lisäksi otetaan pöly- tai sivelypölynäyte.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2019.

Helsingissä 27 päivänä kesäkuuta 2019

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Neuvotteleva virkamies Eveliina Palonen

Näytteenottomenetelmät

2. Tossu- ja sivelyulostenäytteenotto parvista, kun eläimiä ei pidetä häkeissä

2.1 Tossunäytteiden otto

Näytteenotossa käytettävien tossujen on oltava imukykyisiä. Tossunäytteen ottamiseen voidaan käyttää myös imukykyistä putkilosukkaa tai putkiloharsoa.

Tossut on kostutettava ennen näytteenottoa. Kostutukseen käytetään puhdasta, ihmisten kulutettavaksi kelpavaa juomavettä, steriiliä vettä tai erityistä kostutusliuosta (0,8 % NaCl ja 0,1 % peptonia steriilissä, deionisoidussa vedessä).

Näytteet otetaan sisätiloista. Jos näytteenotossa käytetään kahta tossuparia, tutkittavan parven pitotilan ala jaetaan kahteen sektoriin. Kummallakin sektorilla kävellään yhdellä tossuparilla koko sektorin ala. Jos näytteenotossa käytetään yhtä tossuparia, tossuparilla kävellään koko tutkittavan parven pitotilan ala.

Jos parvesta otetaan näytteeksi yksi pari tossunäytteitä ja vähintään kaksi sivelyulostenäytettä, tossunäyte otetaan kävelemällä tossuparilla pehkujen peittämällä alueella parven pitotilassa.

2.2 Sivelyulostenäytteiden otto

Näytteenottoon käytetään yhtä tai useampaa kangasta näytettä kohden. Jokaisen kankaan pinta-alan tulee olla vähintään 900 cm². Kangas on kostutettava ennen näytteenottoa. Kostutukseen käytetään puhdasta, ihmisten kulutettavaksi kelpavaa juomavettä, steriiliä vettä tai erityistä kostutusliuosta (0,8 % NaCl ja 0,1 % peptonia steriilissä, deionisoidussa vedessä).

Näytteet kerätään siten, että kankailla sivellään mahdollisimman laaja pinta-ala kaikkien saavutettavissa olevien lannankuljetusmattojen purkautumispäistä. Lannankuljetusmattojen ja raappojen tulee olla ollut käynnissä näytteenottopäivänä ennen näytteenottoa. Näytteet on kerättävä siten, että jokainen kangas on kauttaaltaan ulosteessa.

2.3 Näytteiden yhdistäminen

Munintakanaparvesta otetut kaksi tossunäyteparia voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi. Samoin munintakanaparvesta otetut yksi tossupari ja sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi.

Emokasvatusparvesta, broileri- tai kalkkunaparvesta otetut tossunäyteparit on tutkittava erikseen. Otettaessa emoparvesta tossu- ja sivelyulostenäytteitä, tossupari tutkitaan erikseen ja sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi.

3. Uloste- ja sivelyulostenäytteenotto häkeissä pidettävistä parvista

3.1 Ulostenäytteiden otto

Häkeissä pidettävistä emoparvista ja munintakanaparvista on otettava kaksi vähintään 150 gramman painoista ulostenäytettä. Kumpaankin näytteeseen kerätään luonnollisesti sekoittunutta ulostetta pitopaikan lannankuljetusmatoista, raapoista tai lantakaivosta pitopaikan tyyppin mukaan. Näytteet pannaan erillisiin muovipusseihin.

Jos pitopaikassa on häkkeitä useammassa kerroksessa, näytteeseen on sisällyttävä ulostetta kaikista kerroksista. Jos pitopaikassa on lannankuljetusmattoja ja raappoja, niiden on oltava käynnissä näytteenottopäivänä ennen näytteenottoa. Pitopaikassa, jossa on ohjauslevyt häkkien alapuolella ja raappoja, kerätään ulostetta, joka on tarttunut raappoihin niiden ollessa käynnissä. Porrastetuissa pitopaikoissa, joissa ei ole matto- tai raappajärjestelmää, ulostenäyte on kerättävä lantakaivosta. Lannankuljetusmatoista kerätään ulostetta mattojen purkautumispaista.

3.2 Sivelyulostenäytteiden otto

Jos parvesta otetaan ulostenäytteiden sijasta vähintään neljä sivelyulostenäytettä, näytteenotto tehdään kohdan 2.2 mukaisesti.

3.3 Näytteiden yhdistäminen

Emoparvesta otetut ulostenäytteet tutkitaan laboratoriossa erikseen. Munintakanaparvesta otetut ulostenäytteet voidaan yhdistää sekoittamalla ne laboratoriossa huolellisesti. Emoparvesta otetut sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää kahdeksi yhteisnäytteeksi, munintakanaparvesta otetut sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi.

7. Näytteenotto pitopaikoissa, joissa harjoitetaan pienimuotoista toimintaa

Häkeissä pidettävistä linnuista otetaan jokaisesta parvesta 150 gramman painoinen yhteisulostenäyte noudattaen soveltuvin osin kohdan 3.1 vaatimuksia. Jokaisen parven näytteet tutkitaan erikseen laboratoriossa. Jos häkkeitä on useammassa kerroksessa ja uloste poistetaan lannankuljetusmatoilla, mutta ulostetta ei kerry riittävästi raappoihin tai lannankuljetusmattojen puhdistimiin, otetaan vähintään kaksi sivelyulostenäytettä kohdan 2.2 mukaisesti. Samasta parvesta otetut sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi.

Lattialla tai tarhassa pidettävistä linnuista otetaan jokaisesta parvesta tossunäytteitä noudattaen soveltuvin osin kohdan 2.1 vaatimuksia. Jos parven kaikki linnut sijaitsevat samassa tilassa, käytetään yhtä tossuparia. Jos linnut sijaitsevat eri osastoissa tai tarhoissa, joiden välillä ei ole suoraa kulkuyhteyttä, vaihdetaan tossupari aina osaston tai tarhan välillä. Kaikki saman parven tossunäytteet voidaan yhdistää tutkimusta varten.

Jos lintuja pidetään kopeissa tai vastaavissa tiloissa, joissa ei pysty kävelemään, otetaan käsitossunäytteitä. Tällöin tossut laitetaan käsiin puhtaiden kertakäyttökäsineiden päälle ja käsillä hierotaan ulosteen peittämiä alueita kopissa tai vastaavassa. Kaikki samasta parvesta otetut käsitossunäytteet voidaan yhdistää tutkimusta varten.

Sellaisissa emojen kerroslattiakasvattamoissa ja kerroslattiakanaloissa sekä munintakanojen kerroslattiakanaloissa, joissa uloste poistetaan lannankuljetusmatoilla, voidaan tossunäytteiden tai käsitossunäytteiden sijaan vaihtoehtoisesti ottaa vähintään kaksi sivelyulostenäytettä kohdan 2.2 mukaisesti. Samasta parvesta otetut sivelyulostenäytteet voidaan yhdistää yhdeksi yhteisnäytteeksi.

10. Näytteenotto epäiltäessä virheellistä tutkimustulosta

10.1 Hautomot

Hautomossa otetaan tuotantoympäristönäytteitä kohdan 6 mukaisesti. Näytteiden määrää on lisättävä 11 §:n mukaisen näytteenottosuunnitelman määrästä.

10.2 Muut pitopaikat kuin hautomot

Parvesta otetaan viisi paria tossunäytteitä. Kukin tossupari pannaan erilliseen muovipussiin ja tutkitaan erikseen. Jos lintuja pidetään häkeissä, otetaan tossunäytteiden sijasta viisi 150 g:n painoista ulostenäytettä. Näytteet otetaan kohdan 3.1 mukaisesti, ja kukin näyte pannaan erilliseen muovipussiin ja tutkitaan erikseen. Lisäksi parvesta otetaan kaksi sive-lypöly- tai pölynäytettä kohdan 4 tai 5 mukaisesti. Sive-lypöly- tai pölynäytteet pannaan erillisiin muovipusseihin ja tutkitaan erikseen.

Edellä mainittujen näytteiden lisäksi otetaan näytteeksi vähintään viisi satunnaisesti valit-
tua lintua. Linnut toimitetaan tutkittaviksi mikrobilääkejäämien varalta Ruokavirastoon
tai Ruokaviraston hyväksymään laboratorioon, jonka pätevyysalueeseen kyseiset tutki-
mukset kuuluvat. Jäämänäytteet voidaan perustellusta syystä jättää tutkimatta.